

BRETONEN

– en glad, ivrig og alsidig jagthund

Foto: Wiegaard/Erik Petersen

Bretonen er med sine 47-51 cm en forholdsvis lille og handy jagthund. (Foto: Wiegaard/Jørgen Bak Rasmussen)

■ TEKST: WIEGAARDEN/TINE LUTHER

Uden for de danske jagtkredse er den ganske vist ikke så kendt, bretonen, men blandt jægere og markprøveentusiaster har den sat sit tydelige poteaftryk. Og i hjemlandet, Frankrig, er bretonen den mest populære af de såkaldte stående jagthunde. Amerikanerne og canadierne har også i den grad taget bretonen til sig; hos dem figurerer den blandt de allermest udbredte stående jagthunde.

Sneppespecialist med mange talenter

Bretonen regnes for at være blandt de ældste hunde af spanieltype. Den er fremavlet i det centrale Bretagne og forædlet ved begyndelsen af det 20. århundrede via forskellige indkrydsninger samt selektionsavl.

Det er ikke mindst jagt på snepper, franskmændene brugte – og stadig bruger – bre-

tonen til, men det er en alsidig jagthund, der alle dage er blevet brugt til alle former for jagt. Bretagnes barske terræn med uigennemtrængeligt krat, hedestrækninger og sumpe medførte behov for en robust, udholdende og ikke for stor jagthund, ergo skabte man en sådan.

Bretonen er en alsidig brugshund, hvis størrelse, bygning og robusthed gør den velegnet til almindelig dansk jagt.

Nåde Danmark i 1960'erne

I starten af det forrige århundrede fik andre nationer øjnene op for bretonens fortræffeligheder. Amerikanerne og canadierne begyndte at importere racen, og andre lande fulgte efter. I 1960 kom de første bretoner til Danmark. De blev importeret fra Norge, og efter dem fulgte importere fra Canada og Frankrig – og med udgangspunkt i disse hunde blev avlen af danske bretoner skudt i gang. Allerede sidst i 1960'erne var det årlige registreringstal ►

FAKTA OM BRETON

BEHOV

Masser af motion og jagtrelateret beskæftigelse samt nær kontakt til mennesker.

TEMPERAMENT

Intelligent, blid og omgængelig, velafbalanceret og tilpasningsdygtig. Meget energisk og alsidig jagthund med tidligt udviklede jagtegenskaber.

STØRRELSE

Idealstørrelse for hanner: 49 til 50 cm – tæver 48 til 49 cm.

PELS

Pelsen på kroppen skal være fin, men ikke silkeagtig. Den er fladtiliggende eller let bølget, aldrig krøllet. På hovedet og forsiden af benene er den korthåret. På bagsiden af benene ses rigelige faner, aftagende i længde nedefter.

FARVER

Hvid og orange, hvid og sort, hvid og brun – med moderat udbredte aftegninger som uregelmæssige pletter. Også broget eller roan, af og til spættet på næseryg og læber og på benene. Hos trefarvede hunde ses tan-farvede aftegninger (orange fauve eller mørkere) på næseryg og læber, over øjnene og på benene, på brystet og over haleroden. En smal blis er ønskelig hos alle pelsfarver. Ensfarvet pels er ikke tilladt.

STÅENDE JAGTHUND

= hund, der opsporer vildt, fastholder det ved at "tage stand" for det og efterfølgende "rejser" det på kommando, så jægeren kan nedlægge det.

Den forholdsvis lille breton er en "stående jagthund". Den er ganske alsidig på jagt – og så er det en glimrende familiehund for den aktive familie

Se mere på www.breton.dk

oppe på flere hundrede, men som for andre jagtracere har tallene været faldende gennem en årrække. De seneste par år har registreringstallene for lige netop bretonen imidlertid ligget stabilt på ca. 140 eksemplarer.

Langt de fleste af vores bretoner er ejet af aktive jægere eller af folk med interesse for markprøver. En almindelig aktiv familie, der er indstillet på at tilfredsstille bretonens jagtrelaterede behov, kan også finde stor glæde i en breton – og omvendt. Dog er der en vis tradition for, at de danske bretonopdrættere kun sælger deres hvalpe til jægere. Det skyldes, at mange opdrættere vil være sikre på, at bretonerne bliver stimuleret til det, racen er skabt til.

Fuglespecialist

Som nævnt er bretonen ekspert ud i sneppejagt. Sneppen er en vanskelig fugl at arbejde med. Den er svær for hunden at ”sætte” – den letter mere umotiveret end de hønsefugle, som hund og jæger typisk jagter i det åbne terræn. Men især sneppejagten byder således på et særligt spil

mellem fugle og hund; et spil, som bretonen mestrer til fulde.

I hvert fald i Danmark er jagt på sneppe ikke noget, der er enhver forundt, men bretonen kan også meget mere end sneppejagt. Det er først og fremmest

Bretonen udmærker sig ved sit søg, sin gode lugtesans og sit præcise fuglearbejde, sin spontane og vedholdende stand, sin apportering og sine gode anlæg for træning.

en fuglehund, der ”søger stort”, hvilket vil sige, at den løber foran jægeren og gennemsøger store arealer. Den må gerne komme godt ud på siderne, så den dækker hele marken, men omvendt må den ikke bevæge sig for langt foran sin fører. Den arbejder ivrigt – bruger næsen hele tiden og behøver ikke megen dirigering fra jægerens side. Når den mærker fært af vildt, skal den tage stand. Det vil sige, at den fastfryser i en stilling, hvor alle muskler er spændt, og med næsen udpeger den præcist, hvor fuglen ligger og trykker. En god breton ved, hvor tæt på fuglen, den kan komme for at få fuglen til at trykke: Hvis den står lidt for langt væk, vil de fleste hønsefugle forsøge at flygte ved at løbe. Hvis den kommer lidt for tæt på, vil en hønsefugl tage den hurtige flugtvej i luften. Bretonen er kendt og værdsat netop pga. dette gode

fuglearbejde – og for at den er en eminent fuglefinder.

Max kvalitet i et minimum af krop

Men, det er ikke kun ”førskudsarbejdet”, bretonen er hjemme i. Den er også berømt for sine evner for ”efterskudsarbejde”, hvor det drejer sig om at finde skadet og skudt vildt og bringe det til jægeren. Bretonen er en dygtig apportør både på land og i vand, og dens evne til at arbejde hurtigt under førskudsarbejdet er typisk overført til apporteringen. Således kan den hurtigt bringe meget vildt i hus. Det er ikke kun på praktisk jagt, bretonen har succes. Også inden for hundesporten klarer den sig godt, og der høstes således en del pokaler af bretoner, når der afvikles markprøver, selvom bretonen i Danmark er i konkurrence med de hurtige og noget større engelske racer: settere og pointer. På den måde lever bretonen helt op til Dansk Breton Klubs motto: Maksimum af kvalitet i et minimum af krop, eller som det hedder i Norge: Liten krabat – stort format.

Livlig med stort L

Bretonen er en livlig hund, der har masser af behov for motion og beskæftigelse. For at trives skal den have rige muligheder for at bevæge sig frit og for at arbejde med jagtrelaterede opgaver. Når disse behov er opfyldt, har man en skøn familiehund

“Når behovene for motion og jagt er tilfredsstillet, er bretonen en sand kælegris.

Bretonen er en glimrende apportør både til lands og vands. (Foto: Lene Mortensen)

i bretonen. Den elsker nærkontakt med mennesker og er temmelig kælen; det er en meget socialt anlagt hund med et venligt gemyt.

Også i hjemmet er bretonen levende, og den følger gerne med i alt, hvad der sker – bruger både næse, øjne og ører, så den ikke går glip af noget.

Selvstændig – og dog samarbejdsvillig

At bretonen er en jagthund, medfører selvfølgelig en vis portion selvstændig-

hed, men opdragelse og træning volder sjældent de store problemer. Dog er der fart på – hvor meget fart kan man godt blive lidt overrasket over. Man skal vide, hvad man har med at gøre, men med god, venlig og konsekvent træning når man langt med sin breton. Selvom den arbejder

selvstændigt, hører den til blandt de jagthunde, der er lydhor over for anvisninger, er opmærksom og gerne tager kontakt til sin fører. ■

GRAFIKER: TAN

Særdeles hurtig, kvik, omgængelig og i mental balance er nogle af de nøgleord, der kendetegner bretonen. (Foto: Wiegaarden/ Erik Petersen)

1/2 ann